

TASAVALLAN PRESIDENTIN ASETUS ERÄIDEN ELÄINTEN TUNNISTAMISEEN JA REKISTERÖINTIIN LIITTYVIEN HALLINTOTEHTÄVIEN HOITAMISESTA AHVENANMAALLA¹

1 Sopimusasetusjärjestelmä

Valtakunnan ja Ahvenanmaan maakunnan välisestä lainsäädäntövallan jaosta säädetään Ahvenanmaan itsehallintolaisissa (1144/1991), jäljempänä *itsehallintolaki*. Lain lähtökohtana on periaate, jonka mukaan toimivalta hallintoasioissa seuraa lainsäädäntövaltaa. Vastuu kustannuksista seuraa hallintovastuuta, jollei toisin säädetä.

Itsehallintolain 32 §:ssä säädetään järjestelmästä, jonka mukaan valtakunnan hallinnolle kuuluvia tehtäviä voidaan siirtää määräajaksi tai toistaiseksi maakunnan viranomaiselle. Vastaavasti voidaan maakuntahallintoon kuuluvia tehtäviä siirtää valtakunnan viranomaiselle. Siirtäminen tapahtuu asetuksella sekä Ahvenanmaan maakunnan hallituksen suostumuksella. Sopimusasetus on yksipuolisesti irtisanottavissa.

Itsehallintolain 32 §:n 3 momentin mukaan sopimusasetukset antaa tasavallan presidentti. Ehdotuksesta sopimusasetukseksi on aina pyydettävä Ahvenanmaan valtuuskunnan lausunto.

2 Lainsäädäntövalta

Itsehallintolain 18 §:n 1, 15, 17 ja 22 kohdan mukaan Ahvenanmaalla on kokonaan tai pääosin lainsäädäntövalta asioissa, jotka koskevat maakunnan viranomaisia, maa- ja metsätaloutta, maataloustuotannon ohjaamista, eläinsuojelua ja eläinlääkintähuoltoa itsehallintolain 27 §:n 31–33 kohdassa säädetyin poikkeuksin sekä elinkeinotoimintaa. Valtakunnan lainsäädäntövaltaan kuuluvat itsehallintolain 27 §:n 31–33 kohdan mukaan kotieläinten tarttuvat taudit, eläinten ja eläintuotteiden maahantuonnin kieltäminen sekä kasvintuhoojien Ahvenanmaalle kulkeutumisen estäminen. Lisäksi valtakunnan lainsäädäntövaltaan kuuluvat itsehallintolain 27 §:n 3, 4 ja 23 kohdan mukaan valtion viranomaisten järjestysmuoto ja toiminta, suhde ulkovaltoihin ottaen huomioon 9 ja 9 a luvun säännökset sekä lainkäyttö.

Itsehallintojärjestelmä perustuu siihen, että Ahvenanmaa hoitaa lainsäädäntövaltaansa kuuluvat hallintotehtävät. Tämä pääsääntö ilmenee itsehallintolain 23 §:stä, jonka mukaan Ahvenanmaalla on toimivalta Ahvenanmaan lainsäädäntövallan piiriin kuuluvissa hallintoasioissa. Itsehallintolain 30 §:n 9 kohtaan on kuitenkin otettu kotieläinten tarttuvien tautien torjuntaa koskeva poikkeus tästä pääsäännöstä. Säännösten mukaan tehtävistä, jotka ihmisten ja kotieläinten tarttuvien tautien torjuntaa koskevan lainsäädännön mukaan kuuluvat valtakunnan viranomaiselle tai kunnille, huolehtii Ahvenanmaalla maakunnan hallitus tai muu maakuntalaisia määrätty viranomainen.

---

¹ VN/3762/2023

3 Nykytila ja tarve antaa korvaava sopimusasetus

3.1 Eläinten tunnistamisen ja rekisteröinnin valvonta

Eläinten tunnistamisen ja rekisteröinnin valvonnalla tarkoitetaan eläintunnistusjärjestelmää koskevan lainsäädännön noudattamisen valvontaa. Euroopan unionin eläinten terveyttä ja unionin sisäistä eläinkauppaa koskeva lainsäädäntö edellyttää, että eläinten alkuperä, sijainti, luovutus ja siirrot voidaan jäljittää. Eläinten tunnistamisen ja rekisteröinnin valvonnan tarkoituksena on torjua tarttuvia eläintauteja.

3.2 Nykytila ja sen arviointi

Eläinten tunnistamisen ja rekisteröinnin valvontaan liittyvien hallintotehtävien hoitamisesta Ahvenanmaan maakunnassa annettu tasavallan presidentin asetus (1540/2011) on voimassa Ahvenanmaalla. Sopimusasetus tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012. Asetus tulisi tarkistaa EU-oikeuden muutosten ja kansallisen lainsäädännön muutosten johdosta.

Sopimusasetuksen mukaan Ahvenanmaan valtionvirasto ja Elintarviketurvallisuusvirasto (nykyisin Ruokavirasto) vastaavat Ahvenanmaan maakunnassa Ahvenanmaan maakunnan hallitukselle Ahvenanmaan itsehallintolain 30 §:n 8 kohdan nojalla kotieläinten tarttuvien tautien torjuntaan liittyvistä eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevista hallintotehtävistä.² Ahvenanmaan valtionviraston ja Ruokaviraston tarkemmista tehtävistä säädetään asetuksen 2 ja 3 §:ssä. Asetuksessa tarkoitetuista hallintotehtävistä johtuvista kustannuksista vastaa 4 §:n nojalla maakunta sen mukaan kuin Ahvenanmaan maakunnan hallitus sekä Ahvenanmaan valtionvirasto ja Elintarviketurvallisuusvirasto erikseen sopivat.

Vuoden 2012 sopimusasetuksessa viitataan kumottuihin EU-asetuksiin³. Eläinten merkitseminen ja rekisteröinti on lisäksi poistettu EU-lainsäädännön ehdollisuudesta (aiemmat täydentävät ehdot) 1 päivästä tammikuuta 2023 alkaen. Euroopan parlamentin ja neuvoston voimassa oleva asetus 2021/2115 ei sisällä vaatimuksia eläinten merkitsemisestä ja rekisteröinnistä ehdollisuuden osalta.

Vuonna 2010 voimaan tullut eläinten tunnistusjärjestelmästä annettu laki on kumottu ja korvattu valtakunnassa tammikuun 1 päivänä 2022 voimaan tulleella eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetulla lailla (1069/2021). Uuden lain antamisen taustalla on se, että eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskeva EU:n lainsäädäntö on ollut hajanainen ja koostunut pääasiassa erillisistä eläinlajikohtaisista säädöksistä. *EU-sääntely on uudistettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2016/429, jäljempänä eläinterveys sääntely, joka julkaistiin 31.3.2016 ja tuli sovellettavaksi 21.4.2021.*⁴ Asetuksen tarkoituksena on muodostaa unionin yhdenmukaistettu sääntelykehys. Asetus sisältää eläintauteja ja pitopaikkoja koskevan sääntelyn lisäksi tilojen ja tiettyjen toimijoiden rekisteröintiä sekä eläinten jäljitettävyyttä koskevat säännökset. Lisäksi komissiolle on

² Itsehallintolakiin vuonna 2015 tehdyn muutoksen myötä 8 kohtaan aiemmin sisältynyt aineellinen sisältö on siirretty 9 kohdaksi. Alla tämä on huomioitu viittaamalla asetusehdotuksessa 9 kohtaan.

³Näitä ovat neuvoston asetus (EY) N:o 73/2009 yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä sekä asetusten (EY) N:o 1290/2005, (EY) N:o 247/2006, (EY) N:o 378/2007 muuttamisesta sekä asetuksen (EY) N:o 1782/2003 kumoamisesta sekä komission asetus (EY) N:o 1122/2009 neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä mainitussa asetuksessa säädettyjen viljelijöiden suorien tukien järjestelmien mukaisten täydentävien ehtojen, tuen mukauttamisen ja yhdenmukaisen hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä viinialalle säädetyn tukijärjestelmän mukaisten täydentävien ehtojen osalta.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/429 tarttuvista eläintaudeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säästöjen muuttamisesta ja kumoamisesta ("*eläinterveys sääntely*").

siirretty runsaasti toimivaltaa antaa delegoituja säädöksiä ja täytäntöönpanosäädöksiä. Asetus jättää myös runsaasti kansallista liikkumavaraa. Uudistuksen johdosta kansallinen eläinten tunnistusjärjestelmää koskeva lainsäädäntö oli tarpeen uudistaa. Eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain säännökset täydentävät Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2017/625.⁵

Eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetussa laissa säädetään eläinten pitopaikkojen rekisteröinnistä. Lakiin sisältyy myös lemmikkieläinten hyvinvoinnin varmistamiseksi tarpeelliset säännökset ja valtuudet eläinlajikohtaisten asetusten antamiseen lemmikkieläinten tunnistamisesta ja merkitsemisestä niiden lajien osalta, joissa se arvioidaan tarpeelliseksi. Eläinterveys säännösten mukaan jäsenvaltioilla on oikeus tiettyihin poikkeuksiin ja ne voivat 269 artiklan mukaan soveltaa alueellaan asetuksessa säädettyjä toimenpiteitä tiukempia toimenpiteitä, jotka koskevat rekisteröintiä ja jäljitettävyyksivaatimuksia. Lisäksi laki sisältää virallista valvontaa koskevien EU-säännösten täydentävän sääntelyn.

Eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain voimaantuloajankohtaan saakka asianomaiset valtakunnan viranomaiset ovat nykyisen sopimusasetuksen nojalla hoitaneet niille määritellyt erityiset hallintotehtävät. Sopimusasetusjärjestelmä on toiminut hyvin. Eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain voimaantulon myötä on tarpeen antaa uusi sopimusasetus, jolla vastaavalla tavalla ylläpidettäisiin uuden EU:n ja kansallisen sääntelykehyksen mukaista tehtäväjakoa ja mahdollistettaisiin eläinten tunnistamisen ja rekisteröinnin valvonta Ahvenanmaalla tarkoituksenmukaisella tavalla.

4 Asetusehdotus

1 §. *Soveltamisala.* Ehdotetun sopimusasetuksen 1 §:n mukaan Ahvenanmaan valtionvirasto ja Ruokavirasto toimisivat vastuuviranomaisina eläinten tunnistamiseen ja rekisteröintiin liittyvien hallintotehtävien hoitamisessa Ahvenanmaalla.

Ehdotetun asetuksen seurauksena Ahvenanmaan maakunnan hallitus tai maakuntalaissa nimetty viranomainen vastaisi Ahvenanmaalla edelleen muista itsehallintolain 30 §:n 9 kohdassa tarkoitetuista kotieläinten tarttuvien tautien torjuntaa koskevista tehtävistä, jotka eivät kuulu asetuksen soveltamisalaan.

2 §. *Ahvenanmaan valtionviraston tehtävät.* Ahvenanmaan valtionvirastolle ehdotetun asetuksen mukaisesti kuuluvia eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetussa laissa säädettyjä tehtäviä olisivat ne tehtävät, joita kyseisen lain mukaan valtakunnassa hoitavat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille (*ELY-keskukset*). Nämä tehtävät kuuluvat itsehallintolain 30 §:n 9 kohdan mukaan Ahvenanmaan maakunnan hallitukselle tai maakuntalaissa määrättylle viranomaiselle. Tällä asetuksella tehtävät siirrettäisiin maakunnalta Ahvenanmaan valtionvirastolle. Valtionvirasto on jo voimassa olevan sopimusasetuksen nojalla huolehtinut vastaavista tehtävistä.

Keskeinen säännös tässä yhteydessä on eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain 22 §. ELY-keskukset suorittaisivat toimialueellaan tarkastuksia paikan päällä eläinten

---

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2017/625 virallisesta valvonnasta ja muista virallisista toimista, jotka suoritetaan elintarvike- ja rehuainelainsäädännön ja eläinten terveyttä ja hyvinvointia, kasvien terveyttä ja kasvinsuojeluaineita koskevien sääntöjen soveltamisen varmistamiseksi, sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 999/2001, (EY) N:o 396/2005, (EY) N:o 1069/2009, (EY) N:o 1107/2009, (EU) N:o 1151/2012, (EU) N:o 652/2014, (EU) 2016/429 ja (EU) 2016/2031, neuvoston asetusten (EY) N:o 1/2005 ja (EY) N:o 1099/2009 ja neuvoston direktiivien 98/58/EY, 1999/74/EY, 2007/43/EY, 2008/119/EY ja 2008/120/EY muuttamisesta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 854/2004 ja (EY) N:o 882/2004, neuvoston direktiivien 89/608/ETY, 89/662/ETY, 90/425/ETY, 91/496/ETY, 96/23/EY, 96/93/EY ja 97/78/EY ja neuvoston päätöksen 92/438/ETY kumoamisesta (*valvonta-asetus*).

pitopaikoissa ja valvoisivat muutoinkin eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevien säännösten noudattamista valvonta-asetuksen mukaisesti. Lisäksi säännöksellä itsessään on tarkoitus selkeyttää valtakunnan valvontaprosessia ELY-keskuksen ja aluehallintoviraston välillä siten, että ELY-keskus tekisi jatkossa ehdotuksen myös niihin perusehtoihin liittyvästä seuraamuksesta, joita aiemmin kutsuttiin täydentäviksi ehdoiksi aina 1 päivään tammikuuta 2023 saakka. ELY-keskukset hoitavat tehtäviään siten kuin ELY-keskusten ja niitä ohjaavien ministeriöiden välisissä tulosneuvotteluissa vuosittain sovitaan. Maa- ja metsätalousministeriö on asettanut hallinnonalan tulostavoitteiden käytännön valmistelua ja seurantaa varten Ruokaviraston alaisuudessa toimivan toimialaohjauksesta vastaavan ryhmän. Eläinten merkitsemisen ja rekisteröinnin valvonta sisältyy Ruokaviraston laatimaan ELY-keskusten vuosittaiseen valvontasuunnitelmaan. Valvontasuunnitelmaan liitetään lisäksi vuosittaiset arviot eläinten merkitsemiseen ja rekisteröintiin liittyvien tarkastusten määrästä kunkin ELY-keskuksen osalta. Tiloilla tarkastuksia tekevät ELY-keskusten tarkastajat.

Tehtävät tarkoittavat Ahvenanmaan valtionviraston osalta, että tämä viranomaisen valvoo⁶ lain eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevien säännösten noudattamista viraston toimialueella siltä osin kuin 22 §:n mukaiset tehtävät kuuluvat valtakunnassa ELY-keskuksille. Sopimusasetuksen viittaus eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain 22 §:ään tarkoittaisi sitä, että sopimusasetuksen kattamia tehtäviä olisivat muun muassa paikalla tehtävät tarkastukset tilakäyntien yhteydessä sekä välttämättömien pakkokeinojen käyttäminen epäkohtien poistamiseksi, kuten esimerkiksi määräys, siirtokieltojen määrääminen, seuraamusmaksun määrääminen tai uhkasakon asettaminen taikka teettämisuhka.

Seuraamusmaksun määräämismahdollisuus on, kuten edellä on todettu, yksi useista tehtäväkohtaisista valvontavälineistä, joita Ahvenanmaan valtionvirasto voi valvontaviranomaisena käyttää sopimusasetuksen 2 §:ssä säädettyjen hallintotehtävien hoitamiseen. Kysymys erityisesti seuraamusmaksun määräämisestä ja sen suhteesta eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain 28 §:n 3 momentin mukaiseen oikeuteen saada maksutta sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettusta sakkorekisteristä ensiksi mainitun lain 36 §:ssä säädetyn seuraamusmaksun määräämistä varten välttämättömät tiedot, nousee kuitenkin esille valtionvirastossa ehdotetun asetuksen nojalla suoritettavaksi tarkoitettussa valvonnassa. Asetuksen 2 §:n 2 kohdassa ehdotetaan selventävässä tarkoituksessa, että ELY-keskusten tehtävistä vastaavalla valtionvirastolla olisi tällöin oikeus saada maksutta välttämättömät tiedot sakon täytäntöönpanosta annetun lain 46 §:ssä tarkoitettusta sakkorekisteristä eläinten tunnistamisesta ja valvonnasta annetun lain 28 §:n 3 momentin ja 36 §:n mukaisesti. Valtionviraston oikeutta saada sakkorekisteristä salassa pidettäviä tietoja seuraamusmaksun määräämistä varten selkeytettäisiin siten nimeämällä valtionvirasto ehdotetussa asetuksessa hallintoviranomaiseksi Ahvenanmaalla eräisiin eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetussa laissa säädettyihin tehtäviin. Samalla viranomaistoiminnan aineellinen sisältö luonnollisesti seuraa viimeksi mainittua lakia sovellettaessa.

Lisäksi asetuksen 2 §:n 3 kohdassa ehdotetaan, että eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain 33 §:n 3 momentissa tarkoitettua kiellon antaisi Ahvenanmaan valtionvirasto. Eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun valtakunnan lain kieltoja ja muita hallinnollisia toimenpiteitä koskevan 33 §:n 3 momentin mukaan aluehallintovirasto voi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen puolesta tapauskohtaisesti kieltää eläinten siirtämisen pitopaikasta pois, kun toimijaa epäillään vakavista puutteista eläinten tunnistamisessa. Tämä on tarpeen, mikäli kieltä on ihmisten tai eläinten terveydelle, eläinten

---

⁶ Lain 1069/2021 22 §:n suomenkielinen sananmuoto on seuraava: ”Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus **valvo**o toimialueellaan eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevien säännösten noudattamista.” Ruotsinkielisen 22 §:n sananmuoto on seuraava: ”Närings-, trafik- och miljöcentralen **styr och har tillsyn över** efterlevnaden av bestämmelserna om identifiering och registrering av djur inom sitt verksamhetsområde.”

hyvinvoinnille tai elintarviketurvallisuudelle aiheutuvan vakavan vaaran vuoksi välttämätöntä. Tehtävärajaus kytkeytyy lain 22 §:n perusteluissa tarkoitettuihin hallintotehtäviin ja ottaa huomioon täydentävien ehtojen korvaamisen uudella ehdollisuudella. Ehdotuksen mukaan muut 33 §:n 1, 2, 4 ja 5 momentissa tarkoitettut hallinnolliset toimenpiteet hoitaisivat edelleen maakunnan hallitus tai maakuntalaissa säädetty viranomainen.

3 §. Ruokaviraston tehtävät. Ehdotetun asetuksen 3 §:n mukaisesti Ahvenanmaalla Ruokaviraston hoidettaviksi ehdotetut eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain mukaiset tehtävät tarkoittavat niitä tehtäviä, jotka Ruokavirasto hoitaa valtakunnassa lain 20 §:n 1 momentin ja 3 momentin 1–5 kohdan mukaisesti. Itsehallintolain 30 §:n 9 kohdan nojalla kotieläinten tarttuvien tautien torjuntaa koskevasta lainsäädännöstä johtuvat tehtävät kuuluvat lähtökohtaisesti maakunnan hallintovaltaan. Asetusehdotuksen 3 §:n nojalla eräät tehtävät siirrettäisiin Ahvenanmaalla Ruokaviraston hoidettaviksi.

Toisin kuin yhteisen maatalouspolitiikan oikeudenalalla, EU:n valvonta-asetuksen (ks. edellinen alaviite 4) ei arvioida sisältävän itsehallintolain 59 b §:n 3 momentissa tarkoitettua sääntelyä, jonka lähtökohtana on, että jäsenvaltiossa saa olla vain yksi viranomainen.

Eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain 20 §:n 3 momentin 3–5 kohdan mukaiset Ruokaviraston tehtävät liittyvät pitkälti itsehallintolain 27 §:n 4 kohdan soveltamisalaan, joka koskee suhdetta ulkovaltoihin ottaen huomioon 9 ja 9 a luvun säännökset. Tehtävien voidaan siten itsehallintolain nojalla katsoa kuuluvan Ahvenanmaalla valtakunnan toimivaltaan. Mainittuja tehtäviä hoitaa nykyisin käytännössä Ruokavirasto myös Ahvenanmaan maakunnan osalta. Osa EU:n valvonta-asetuksen mukaisista raportointitehtävistä voi olla sellaisia, että maakunnan hallituksella on itsehallintolain 30 §:n 9 kohdan nojalla katsottava olevan toimivalta laatia maakunnan raporttiaineisto, jonka Ruokavirasto sitten yhteyselimenä toimittaa EU:n komissiolle. Tästä syystä Ruokavirastolle eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain 20 §:n 3 momentin 3–5 kohdassa säädetty tehtävät ehdotetaan selkeyden vuoksi sisällytettäväksi asetusehdotuksen 3 §:ään. Näin varmistettaisiin, että Ruokaviraston kaikki lain 20 §:n 3 momentin 1–5 kohdan mukaiset toimivaltuudet kattavat myös Ahvenanmaan maakunnan asianomaisten viranomaisten tarkoittamalla tavalla. Valtakunnan lain 20 §:n 3 momentin 3–5 kohdassa tarkoitettut tehtävät tarkoittavat valvonta-asetuksen 4 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettua yhteistyön yhteensovittamista Euroopan unionissa, valvonta-asetuksen 103 artiklassa tarkoitettua yhteyselimenä toimimista ja valvonta-asetuksen 113 artiklassa tarkoitettua vuosikertomuksen laatimista.

4 §. Kustannustenjako. Asetukseen ehdotetaan otettavaksi voimassa olevaa asetusta vastaava kustannustenjakosäännös.

5 Asetusehdotuksen vaikutukset Ahvenanmaalle

Ehdotetun asetuksen seurauksena maakunnan hallitus tai maakuntalaissa nimetty viranomainen vastaisi edelleen Ahvenanmaalla muista tehtävistä, jotka valtakunnan lainsäädännön mukaan koskevat itsehallintolain 30 §:n 9 kohdassa tarkoitettua kotieläinten tarttuvien tautien torjuntaa ja jotka eivät kuulu ehdotetun asetuksen 2 tai 3 §:n piiriin. Eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain mukaan valtakunnassa aluehallintovirastolle kuuluvat tehtävät, joissa lain säännösten noudattamista valvotaan aluehallintoviraston toimialueella lain 21 §:n mukaisesti, hoitaa Ahvenanmaalla itsehallintolain 30 §:n 9 kohdan nojalla siten maakunnan hallitus tai maakuntalaissa säädetty viranomainen. Tämä tarkoittaisi sitä, että maakunnan hallitus tai maakuntalaissa määritelty viranomainen huolehtisi edelleen Ahvenanmaalla sijaitsevien teurastamojen ja riistan käsittelylaitosten yleisestä valvonnasta ja paikan päällä tehtävistä tarkastuksista.

6 Taloudelliset vaikutukset

Asetuksesta ei aiheudu valtiolle tai Ahvenanmaan maakunnalle uusia kustannuksia. Tarkoituksena on, että Ahvenanmaan maakunnan hallitus korvaa asetuksella valtion viranomaisille siirrettävistä maakunnan tehtävistä aiheutuvat kustannukset siten kuin Ahvenanmaan maakunnan hallitus sekä Ahvenanmaan valtionvirasto ja Ruokavirasto erikseen sopivat. Korvaava asetus sisältäisi edelleen säännöksen maakunnan korvausvastuusta.

Eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevien valvontojen määrä vaihtelee vuosittain yhtäältä Ruokaviraston otoksen ja toisaalta valvonnoissa todettujen puutteiden ja niistä johtuvien jälkitarkastusten perusteella. Vuosina 2020–2023 eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevien valvontojen määrä vaihteli 6:sta 23:een. Ahvenanmaan valtionvirasto suunnittelee laskuttavansa eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevat valvonnat ja toimintakulut maakunnan hallitukselta. Eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevien valvontojen yhteydessä tehtäviin valvontoihin liittyviä menoja ei laskutettaisi. Korvausta vaativia kustannuksia ovat palkkamenot, henkilösivukulut sekä muut valvontaan liittyvät välittömät kustannukset. Vuoden 2023 kustannukset laskettaisiin tämän perusteella 12 valvontakohteen ja 28,8 henkilötyöpäivän osalta yhteen saaden kokonaiskustannukseksi 10 280 €. Ruokavirasto on valmistelun aikana ilmoittanut, ettei se aio vaatia taloudellista korvausta sopimusasetuksesta johtuvista tehtävistä.

7 Ehdotuksen valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu oikeusministeriössä yhteistyössä maa- ja metsätalousministeriön, Ruokaviraston, Ahvenanmaan valtionviraston ja Ahvenanmaan maakunnan hallituksen kanssa maakunnan hallituksen 6.2.2023 virallisella kirjeellä oikeusministeriölle toimittaman alustavan luonnoksen pohjalta. Asetusehdotus on käännetty suomeksi. Ahvenanmaan maakunnan hallitukselta on pyydetty lausuntoa asetusehdotuksesta sekä suostumusta ehdotetun asetuksen antamiseksi. Lausuntoa pyydettiin myös maa- ja metsätalousministeriöltä, Ruokavirastolta ja Ahvenanmaan valtionvirastolta. Ahvenanmaan valtionvirasto ei antanut lausuntoa. Lausunnoissa puollettiin ehdotuksen mukaisen asetuksen antamista. Ruokavirasto esitti lausunnossaan näkemyksiä ja kysymyksiä, joiden johdosta asetusehdotukseen tehtiin lakitekniinen muutos ja pykäläperusteluja täydennettiin. Maakunnan hallitus on antanut suostumuksena asetuksen antamiseen eikä asetusehdotuksen myöhemmästä lakiteknisestä täydentämisestä ole aiheutunut tarvetta pyytää uutta suostumusta. Ahvenanmaan valtuuskunta on puoltanut ehdotuksen mukaisen asetuksen antamista (lausunto 12.4.2024 Nr 9/24). Asetusehdotus on tarkastettu oikeusministeriön laintarkastusyksikössä.

8 Voimaantulo

Asetus ehdotetaan tulevaksi voimaan 1.6.2024. Asetuksella kumotaan nykyinen sopimusasetus.